

ОТВОРЕНО ПИСМО

ДО НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО ПРЕДСЕДАТЕЛИТЕ
НА ПАРЛАМЕНТАРНИ ГРУПИ
В 43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ДО НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ
В 43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ВЪВ ВРЪЗКА С ПРОЦЕДУРАТА
ПО ИЗБОР НА ИНСПЕКТОРИ
В ИНСПЕКТОРАТА
КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

УВАЖАЕМА Г-ЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ПРЕДСЕДАТЕЛИ НА ПАРЛАМЕНТАРНИ ГРУПИ,
УВАЖАЕМИ НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Приетото Решение на НС¹ и разписаният в т. I.1 от решението 17-дневен срок за отправяне на предложения с кандидатури за инспектори до народните представители от страна на ЮЛНЦ в обществена полза, висши училища и научни организации не кореспондира с възприетите в правото обичайни срокове. Така определеният срок не прави възможно реалното въвличане на заинтересованите организации при предлагането на кандидатури, още повече че при избора на настоящия Главен инспектор на ИВСС бе създадена добра практика от страна на неправителствените организации в тази посока. Считаме, че процесът по номиниране, без партньорството на заинтересованите организации, както и без съдействието на професионалните организации на съдии, прокурори и следователи, се лишава от легитимност и прави възможно налагането на политически интереси при избора на инспектори, за сметка на експертното начало.

---

¹ Решение на НС за приемане на процедурни правила за условията и реда за предлагане на кандидати, представяне и публично оповестяване на документите, изслушване на кандидатите и избор на инспектори в ИВСС от 18.09.2015г.

При така приетите срокове, несъобразени с традиционните за този период празнични дни, сме в невъзможност да проведем убедително допитване сред членовете си за номинации на обосновани кандидатури - юристи с подходящ профил и опит, които да предложим на НС. Въпреки това, Ви призоваваме да намерите необходимата форма за провеждане на консултации с професионалните магистратски организации, както и с върховните органи на съдебната власт, за да бъдат направени убедителни и по възможност безспорни номинации за членове на ИВСС.

Считаме, че независимо от така определения изключително кратък срок, може да бъде осигурена прозрачност и убедителност на процедурата, ако номинирането бъде съпътствано и с обявяване от страна на вносителите на информация за процеса на определяне на кандидатите, както и за проведени консултации и изразени становища от професионални, академични и други организации или от отделни кандидати.

Дейността на ИВСС по отношение на работата на магистратите, за да бъде в съответствие със стандартите за вътрешна независимост изисква да бъде извършвана от професионалисти, излъчени от народните представители, но отвъд политическата обвързаност. Именно поради това бъдещите инспектори с дейността си следва да обезпечат сигурност на магистратите за дължимо подчинение единствено на закона.

Съгласно изискванията на Конституцията и Закона за съдебната власт, инспекторите следва да бъдат лица, които носят отговорност при проследяване на това как реално се прилагат законите върху гражданите от страна на правосъдието, а правосъдието да възвърне облика си на посредник между публичната власт и гражданите. ИВСС до настоящия момент не успя² да придобие същностните си функции по утвърждаване защитата правата на гражданите, възвръщане доверието в правосъдието, утвърждаване върховенството на закона. Тези недостатъци в работата на Инспектората се отчитат както от страна на гражданите, така и от страна на професионалните среди. А когато от двете страни на правосъдието липсва удовлетворение от работата на един орган, това поставя под съмнение действителния смисъл на неговото съществуване и на изразходвания публичен ресурс за обезпечаване на неговата работа. Именно поради това новоизбраните инспектори в ИВСС чрез своите предложения за отстраняване на проблемите при осъществяването на правосъдието трябва да отговорят на потребностите на гражданите за бързо, безпристрастно и ефективно правосъдие при защита на техните интереси, но без това да води до неправомерен натиск от страна на инспекторите върху работата на магистратите. Новоизбраният състав на ИВСС дължи грижата да засили професионалната сигурност на редовия съдия, прокурор и следовател като паралелно с това удържи и границата на намеса на прекия административен ръководител върху магистратите при пълно отчитане на натовареността в отделните звена на съдебната система. Водени от горното и предвид установената от НС процедура, която задължава органа на законодателната власт сам да излъчи достойните кандидати за съдебни инспектори, ние ще следим представените номинации да бъдат с безупречната професионална репутация в сферата на своята работа, да разполагат с професионално знание, изградено в практиката, в цялост избраният състав на ИВСС да покрива широк спектър от дейността и видовете дела, разглеждани от съдии, прокурори и следователи.

---

² В подкрепа на това твърдение вж. стр. 6-7 от Доклада на Европейската комисията до Европейския парламент и Съвета относно напредъка на България по механизма за сътрудничество и проверка от 22.01.2014г.

Ние приемаме установените правомощия на ИВСС в областта на анализ и обобщение на делата, установяването на противоречива съдебна практика, както и общото правомощие да взаимодейства с останалите държавни органи, вкл. и ВСС, като задължаващи Инспектората да съдейства за повишаване на магистратската етика, извършването на задълбочен анализ на системните проблеми на българската съдебна система и правосъдие. Така единствено кандидатури на юристи, познаващи проблемите на съдебната система и работата на магистратите и ползващи неоспоримо доверие сред професионалните общности биха могли да формират Инспекторат с ясна стратегия за разрешаването на проблемите в съдебната система. Поради тази причина формираният състав на ИВСС следва да има активно поведение при анализа и прилагането на политики, в резултата на извършените проверки върху работата на отделните магистрати.

Наложително е, при формирането на състава на ИВСС, да се отчита и спецификата на професионалния опит на кандидатите, натрупан при работата им в различните органи на съдебната власт.

При анализ на досегашния персонален състав на ИВСС могат да се установят причините за редица недостатъци в дейността му. Преодоляването на слабостите в работата на ИВСС се предпоставя от промяна в експертното съотношение на неговия състав. Съставът на ИВСС следва да е съобразен, както със съотношението на броя на заетите в съда, прокуратурата и следствието лица, така и с броя и вида на разглежданите дела. Кадровият състав на ИВСС има задължението да даде адекватна оценка на работата в областта на административното, наказателното, гражданското и търговското право и съответно в инспектирането работата на съдии, прокурори и следователи. Затова ние предлагаме в състав на ИВСС да бъдат включени:

- още един юрист (наред с главния съдебен инспектор) с професионален опит като съдия в областта на административното правосъдие;
- двама юристи с професионален опит като съдии в областта на наказателното правосъдие;
- четирима юристи с професионален опит като съдии в областта на гражданското, от които поне един с професионален опит като съдия в областта на търговското право;
- трима юристи с професионален опит като прокурори и/или следователи.

Такова съотношение между членовете на ИВСС ще е в съответствие и с обособяването на отделни съдийска и прокурорска колегии, предвидено в приетия на първо четене Законопроект за изменение и допълнение на Конституцията на Република България. Наличието на конституционно мнозинство за обособяване на такива колегии, предполага и консенсус по съответствието на вътрешната структура и компетентност на ИВСС с правомощията на отделните колегии на ВСС.

Обръщаме се към Вас с убеждението, че при излъчване на номинации от страна на парламентарните групи за инспектори в ИВСС и при последващия избор, водещи ще бъдат професионалните и нравствените качества на предложените лица както и откритостта на процеса, а не предварителното съглашение между парламентарните сили. Въпреки изразените ни резерви по отношение на възприетите от Вас срокове, Ви призоваваме да излъчите кандидатури и да изберете инспектори, които без съмнение ще

поставят обществения интерес и върховенството на закона над партийните, политическите и икономическите обвързаности.

С уважение,

От името на УС на
Съюза на съдиите в България:

А. Атанасов – изпълнителен секретар

01.10.2015г.
София